

BOHEMIA.

In Iohannis Dubrauij historia Bohemica, sic de hac regione habetur; In Germania sita est Boemia: ea fines ab ortu Solis ad Marcomannos & Quados, ab occasu ad Noricos protendit. Meridionalem eius plagam Pannonia superior, nunc Austria dicta, occupat, sicut Saxonia, & Misnia Septentrionalem. Vniuersam Hercynia silua perpetuo ambitu cingit, clauditque circum vndique ad Amphitheatri faciem. Vnde aqua ei ferè longitudo atque latitudo, atque vtraque paulò amplius ducentis millibus passuum extenditur. Carolus Boemix rex, qui deinde imperio etiam orbis præfuit, in regiones illam duodecim descripsit; quarum vni dumtaxat vocabulum à flumine Vultauia, quod Pragam interfuit, indidit. Reliquas vndecim ab oppidis cognominauit, sed nonnulla eorum adeò aspera prolatu habentur, vt nisi Boiemus sit, aut sermonis Boiemi gnarus, agrè illa alio ore enuntiauerit. Inter oppida Boemix insigniora numerantur, Marcomanniam versus, quæ hodie Morauia appellatur, Mutha, Chrudima, Hradecium reginæ, Pardubicum, Lytomisium. Inde à limite Noricorum, quos Bauaros cognominant, Glatouia, Domazlicium, Misla, Tachouia eminent. Ab eo verò latere, quod ad Austriam spectat, locum primum obinet Buduicium, Crumlouia, Trebonia, Hradecium Henrici: sicut à Misnia, Pons, Cadana, Chomutouia, Austria. Nam Quadis, nunc Slesitis, Hiarominium, Glacium, Curia, & quædam alia oppida proximant. Introrsus porò celebrantur; Cuthna, Colonia, Pelsina, Verona, Zatecium, Launa, Slana, Lytomerium, Taborium. Ceterum omnibus antestat Praga, tanta magnitudine vrbs, vt vna tres amplissimas vrbes complectatur, Veterem, Nouam, & tertiam, quam Paruam vocant, à duabus prioribus, flumine Vultauia disunctam. Edificia in singulis, tam priuata quàm publica dignitatis plena, & magnificentia. Duas præterea possidet arces, alteram Visegradum appellant, quondam regum sedes, nunc bellorum ciuiliu iniuria, vasta, & penè desolata. Contrà, illa altera arx, quæ minorem Pragam despectat, quemadmodum dicitur, ita iure optimo haberi debet, Regia. Quippe, non arcis modò, sed vrbs potius speciem repræsentare videtur, tantum videlicet loci, mœnibus, ædificijs occupat. Palmam inter publica opera ferunt, templum & palatium; illud Caroli, cuius statim mentionem fecimus, hoc Vladislai regis, nuper vita functi, opus. Quantum autem inter vrbes Praga, tantum inter flumina Albis flumen (vt rectè Tacitus ait) inclytum & notum supereminet. Sed hoc idem Tacitus, de illo, parum exploratè, quòd in Hermunduris oriri addiderit. Non enim apud Hermunduros Albis, sed apud Boiemos oritur, in montibus, quos illi ipsi Boiemi Cerconellos appellant, Septentrioni obtentos, & Morauis vicinos. Ex quibus ille profluens, magnam Boemix partem, ac ferè meliorem irrigat, & postquam ceteros indigenas fluuios nempe Vultauiam, Egram, Safauam, Giseram, Misam exhaustit, auctior aquis factus, inde ad Misnios & Saxones, postremò in Oceanum, nomine vbique suo euoluitur, Salmone pisce in primis fœcundus. At minores in Boemia fluuij, riuulique, alicubi ramenta auri prouoluunt, alibi conchulas alunt, è quibus vniones eruantur. Fontes autem calidi, aliquot in locis erumpentes, non modò lauandi voluptatem, sed auxilia etiam mendi hominibus afferunt. Porò ipsum solum adeò frugum ferax, & copiosum est, vt & has vicinis quoque regionibus largè suppeditet. Vina tamen parcius exhibet, & quæ nata ibi sunt, languidiora apparent, quàm vt ætatem bene ferre queant. Contrà croco in Boemia satò, insunt cuncta, quæ in peregrino preciosa habentur, succus, color & odor. Iam illa rara, ac prorsus beata telluris dos, quòd ex venis eius tanta vbertate argentum affluit, vt nisi parum aliquid silicis ad eas venas se admisceret, nihil extra argentum haurires, cum alibi argentaria, valde dites esse perhibeantur, in quibus metalla, quarta sui aut quinta, vel cum felicissimè media parte argentea, inueniuntur. Quin aurum quoque ipsum tale statim, qualem nativæ venæ ferunt, in puteis effoditur, qui de loco Giloua, cognomen suum trahunt. Tenet fama, regibus Boemix sæpius inde allatas fuisse micæ aureas, puti auri, quarum singulæ pondo denum librarum graues erant. Sed nec villioribus metallis destituitur, nempe stanno, plumbo, ære, ferro. Ostentatque præterea carbunculum, calaim, amethystum, ex coribus suis metallicis abruptum. Ceterum secundum metalla non alia res magis Boiemos, quàm piscinæ, quæ Cyprinos pisces alunt, locupletat; id quod aliàs ostendimus, edito De piscinis libello. Nunc mores incolarum redduntur. Igitur vt verba ad compendium conferam, tum morum, tum ipsius habitus, quem corpore Boiemi præ se ferunt, leo animalium generosissimus, cuius sideri Boiemi subiacent, quasi quandam imaginem exprimere videtur, si vel celsam Boiemorum proceritatem, vel latum & validum pectus, vel rigidam fuluque comis vestitam ceruicem; si deinde vocis sonum, si oculos micantes, si robur & fiduciam virium intueri volueris. Solet item leo contemptu in alia animat, nullo fastu turgere, ægreque exarnari, præsertim si per ferociam eum aggrediare. Nec ab hac parte Boiemus, sed contemptum libenter erga alios verberat, pompa, prodit. Est & feroculus, cum fastidiosè tractatur, insuper ausis perinde vt leo promptus, atque in his exequendis firmus & validus; interim tamen ambitiosus & gloriosus. Rursusque vt leo, cibi auidus, atque in eo condiendo, instruendoque immodicè effusus, vicini præterea Saxones eundem docuerunt, nocturno certare mero, putere diurno. Sed neque in ceteris quoque moribus Boiemi longè à Germanis diuertunt, propter eandem vicinitatem. Hactenus Dubrauius, apud quem etiam gentis origo, antiquæque sedes docentur. Cereuisia in hac regione optima, quam albam cognominant, coquitur. Sermo gentis Slauonicus est; se ipsos Czechos, Germanos Niemeckos sua lingua vocant. Huius regni titulo quoque subsunt Morauia, Silesia, & Lusatia regiones. Egra etiam ciuitas anno 1315. Bohemorum hypotheca facta fuit. Vide de hac regione plura apud Æneam Silvium, de quæ eius populis lege quoque Mart. Cromerum, libro primo historiz Polonica. His adde si lubet Munsterum, Rithaimerum, Crantzium in descriptione Wandaliz, Sabellicum Ænn. 10. li. 2. Pragam huius regni vrbe primariam peculiariter descripsit Georgius Handschius. Hanc typicam delineationem sumpsimus ex tabula Ioannis Crigingeri, Pragæ anno 1568. edita.

Regni huius vrbiu aliquot nomenclaturæ ex Munstero hic adducere libuit. Omnes namque ciuitates huius regionis aliter ferè Bohemus, aliter Germanus pronuntiant.

Bohemus.	Germanus.	Bohemus.	Germanus.	Bohemus.	Germanus.
Praga.	Prag.	Launij.	Laun.	Dub.	Atb.
Pilsen.	Pilsen.	Rokovrinck.	Rakowinck.	Piela.	Wistwasler.
Budisiovrize.	Budweis.	Klatovij.	Glataw.	Gilovry.	Gilaw.
Kolin.	Coeln.	Beraim.	Bern.	Krupka.	Gzaupen.
Cheb.	Eger.	Mofst.	Wuck.	Lokst.	Elbogen.
Strigro.	Mist.	Hradetz.	Sietz.	Hantzburg.	Balenburg.
Hora.	Nutzenberg.	Ausciij.	Aust.		
Tabor.	Eger.	Myto.	Maut.		
Zatecz.	Satz.	Dvynhor.	Hoff.		
Litomierzitz.	Reitmitz.	Latomierz.	Tatomir.		

he ciuitates
Proceribus
regni subdi-
ta sunt.

Albis fl. Germanis Elbe. Bohemis
Labe vocatur.
Moltam fl. Bohemi Ulava appellant.

